

Het heiligenboek

De toewijding van Norbertus *Tom Zwaenepoel*

„Het woord ‘bisschop’ benadert zeer sterk het woord ‘herder’. Meer nog, beide begrippen zijn onderling uitwisselbaar. De taak van de herder bestaat erin de kudde te weiden en te bewaken en naar goede weilanden te brengen. De kudde weiden wil zeggen: zorgen dat de schapen het juiste voedsel krijgen, dat hun honger wordt gestild en hun dorst gelest. De herders moeten ‘voorbeelden voor de kudde’ worden. Gods Woord wordt van het verleden naar het heden overgebracht, zodra het in praktijk omgezet wordt” (Benedictus XVI in zijn homilie op het hoogfeest van Petrus en Paulus in de Sint-Pietersbasiliek op 29 juni 2009). Aan dit ideaal beantwoordt Norbertus van Xanten, een heilige die in Vlaanderen nauwelijks gekend is.

Norbertus wordt omstreeks 1080 als zoon van een Nederlandse graaf geboren. Op vijftienjarige leeftijd wordt hij kanunnik in Xanten. Hij leidt een comfortabel leven aan het hof van de aartsbisschop van Keulen en keizer Hendrik V. Wanneer hij in 1115 tijdens een zwaar onweer door de bliksem wordt getroffen, ziet hij daarin een teken van God.

Aanvankelijk leeft hij als boeteling in een klooster, later wordt hij priester en trekt hij als boeteprediker rond in Duitsland en in

het Vlaamse gebied nabij Laon en Frankrijk. De zware fysieke inspanningen van de trektochten dwingen hem ertoe zijn missie-tocht te onderbreken. Norbertus vestigt zich in Prémontré bij Laon, waar zijn strenge leefvorm volgens de kloosterregel van Augustinus vele metgezellen imponeert en uiteindelijk resulteert in een nieuwe orde (1120) en nieuwe kloosterstichtingen. Door zijn strakke hervormingseisen en zijn strijd tegen heersende wantoestanden stuit Norbertus bij zijn aanstelling tot aartsbisschop van Maagdenburg (1126) op heel wat weerstand. Tijdens een opstand komt hij bijna om het leven. De discipline die hij zichzelf oplegt, verzwakt hem en leidt in 1134 tot zijn dood.

Na zijn bekering verkoopt Norbertus zijn erfenis en hij verdeelt de opbrengst onder de armen. Het enige wat hij voor zichzelf behoudt, zijn een muilezel, gewaden en attributen voor de misviering. Van alle bindingen ‘verlost’ verlaat hij blootsvoets en in boetekleed zijn heimat om als zwerfpredikant het evangelie te verkondigen. Met zijn preken treedt hij ook als vredestichter op. Overal waar hij komt, in dorpen en families, lost hij ruzies op.

Wanneer hij op de dag van zijn aanstelling door de zijpoort van de stadsmuur wil stappen, wordt

hem de toegang ontzegd. Niemand weet dat deze bedelaar de nieuwe aartsbisschop is. In zijn nieuwe functie eist Norbertus van de kapittelheren een sobere levensstijl en een strengere controle op financieel vlak. De bedelaars die voor het aartsbisschoppelijk paleis staan, bedient hij persoonlijk. Tot op vandaag combineert zijn kloosterorde het broederlijke gemeenschapsleven (gebed en meditatie) met de geëngageerde zielzorg, wetenschap, cultuur en economie. De norbertijnen worden ook ‘premonstratenzers’ genoemd, naar hun eerste plaats van vestiging, of ‘witheren’, naar hun witte habijt.

Wanneer Norbertus een weg vindt die hij als ‘correct’ beschouwt, kan niemand hem verhinderen die ook te gaan. Hij vertrouwt de stem van zijn hart, hij volgt de weg die zijn hart aanduidt. Het hart vertolkt de wensen van God, die het met ieder van ons goed meent. Het hart is het huis van zoveel menselijke verlangens en dromen. De oproep van de heilige van Xanten is hoopvol: wees ervan overtuigd dat goede ideeën en voornemens de juiste richting op het boeiende levenspad aanwijzen en voldoende vruchten bij jezelf en je reisgenoten zullen afwerpen. Het speelt geen rol of je hierbij als bedelaar

of aartsbisschop door de wereld stapte. Het is niet de uiterlijke schijn die bewondering opwekt, maar het echte zijn. Als de mens blijft, wie hij in werkelijkheid is, zal hij — net zoals Norbertus van Xanten — het ware geluk vinden en de rijkdom van een mooi leven in veelvoud ontdekken.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

9 juni, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23.30 uur via Canvas). Na de gebruikelijke Close-up op de spiritueel-maatschappelijke actualiteit de aflevering *De Pauwel en Sintermerte* in de serie *Langs 's Heeren wegen*. In het Nederlandse Steyl wordt het verhaal van Sint-Maarten uitgebeeld. Het delen van zijn mantel staat daarbij symbool voor de zorg voor de armen. In het Vlaamse Galmaarden is er de Pauwelviering. Een in het wit getooide ruiter beeldt de verschijning van Paulus aan de Galmaardenaren uit. In *Twee over Een* praat Lucette Verboven met cultuurfilosoof Louis Dupré, 52 jaar docent geweest aan de vermaarde Yale University in de Verenigde Staten en wereldberoemd vanwege zijn studie over hoe het christendom de hedendaagse westerse cultuur voortbracht. Dupré gaat ook in op de oorsprong van het atheïsme, waarbij hij opmerkt dat ook gelovigen zijn getekend door het atheïsme van onze beschaving. En hij wijst op de hachelijke situatie van het christendom in onze contreien evenals op de noodzaak van een bezinning op het eigen bestaan en de dood.

De vrome kudde

Crisis *Ingezonden door Jan Umans*

– Tomas, noem me eens de vier seizoenen op.

– Eh... inventaris, seizoenuitverkoop, uitstel van betaling, faillissement

Vrienden *Ingezonden door Pierre Mertens*

Twee vrienden ontmoeten elkaar in Afrika. Ontspint zich volgend gesprek:

– Ik wist wel dat je insectenverzamelaar was, maar niet dat je ook op olifanten ging jagen.

– Ik moet helaas wel op olifanten gaan jagen, want ik ben mijn bril thuis vergeten.

Vaderlijk *Ingezonden door Urbain Vrijdaghs*

Een man komt thuis met twee grote emmers koemest die hij bij een boer uit de buurt heeft gehaald. Zijn zoontje van zes zet grote ogen op.

– Waar is dat voor, papa?

– Voor de aardbeien.

Het zoontje staart hem aan en zegt:

– Ik heb ze toch liever met slagroom.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven** • Vrome Kudde, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

huichelarij Afrikaans dier	telwoord	streling medemens	spil	aan-tekening ongezuurd brood	schaamte
↙	↓	↓	8	vervuilde mist telwoord	↓
reis-deken meubel-stuk	1			onheils-godin roof-diertje	2
↙			6	palmriet	↘
plezier		puntig wond-vocht			besef
↙		↓		voedsel begin-streep	↘
onder-werp Europeaan			7	bijwoord	rivier in Siberië reken-opgave
↙				rangtel-woord dominee	↓
elk christelijk feest					nage-slacht
↙					4
				slot-woord	
					5

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: HANGSLOT

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---